

İbrahim ARSLAN**YENİ Parti Eskişehir Milletvekili****TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA**

Aşağıdaki sorularımın **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Alparslan Bayraktar** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 21/09/2026

İbrahim ARSLAN
Eskişehir Milletvekili

Eskişehir'in Beylikova ve Sivrihisar ilçeleri sınırları içerisinde bulunan, Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü uhdesindeki Sicil:1075 sayılı IV. Grup ruhsat sahası; nadir toprak elementleri (NTE), toryum, barit ve florit bakımından ülkemizin stratejik öneme sahip yeraltı kaynaklarından biridir.

Beylikova NTE sahasına ilişkin daha önce Bakanlığınıza sunduğum 7/35730 esas sayılı yazılı soru önergeme verilen cevapta; sahada 310 lokasyonda yaklaşık 125 bin metre sondaj yapıldığı, 59 binden fazla numunenin analiz edildiği, 1.200 ton/yıl kapasiteli pilot tesisin tamamlandığı, deneme üretimi amacıyla cevher çıkarıldığı ve endüstriyel tesis ile saflaştırma teknolojisine ilişkin çalışmaların sürdürüldüğü belirtilmiştir.

Ancak önergemde açıkça sorulmasına rağmen pilot tesisin faaliyete geçmesinden bugüne kadar ne kadar cevher çıkarıldığı ve işlendiği, hangi elementlerden ne miktarda ürün elde edildiği ve bu ürünlerin ne şekilde değerlendirildiği açıklanmamıştır.

Diğer taraftan, 2025-2026 dönemini kapsayan "NTO Üretim Tesisi ve Altyapı Projelendirme Etüdü" Yatırım Programına alınmış; proje için 2025 yılında 100 milyon TL proje tutarı üzerinden 39 milyon TL ödenek ayrılmasına karşın herhangi bir harcama gerçekleştirilmemiştir. 2026 Yılı Yatırım Programında ise proje tutarı 130 milyon TL'ye yükseltilmiş ve 65 milyon TL ödenek ayrılmıştır.

31 Ağustos 2026 tarihli ve 33356 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 11690 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla da açık ocak proje alanları, dekapaj-pasa döküm alanları, bağlantı yolları, cevher stok alanları, atık barajı, endüstriyel üretim tesisleri ve diğer altyapılar için ihtiyaç duyulan 258 taşınmazın 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu’nun 27’nci maddesi uyarınca Eti Maden tarafından acele kamulaştırılmasına karar verilmiştir.

Pilot üretim aşamasından endüstriyel üretime geçilirken; yatırımın kapsamı ve takviminin, bugüne kadar gerçekleştirilen üretimin, acele kamulaştırma yönteminin tercih edilme nedenlerinin ve yurttaşların mülkiyet hakkına ilişkin güvencelerin açıklığa kavuşturulması gerekmektedir.

Bu kapsamda;

1. 11690 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı kapsamındaki 258 taşınmazın tamamında olağan kamulaştırma yerine acele kamulaştırma yöntemine başvurulmasını zorunlu kılan somut ve acil nedenler nelerdir? Olağan kamulaştırmanın yatırım bakımından neden yeterli görülmediğine ilişkin hazırlanmış bir teknik, hukuki veya idari değerlendirme bulunmakta mıdır?
2. Acele kamulaştırmadan kaç malik ve diğer hak sahibi etkilenmektedir? Karardan önce maliklerle satın alma, trampa veya uzlaşma yoluna gidilmiş midir? Maliklerin taşınmazlarının gerçek karşılığını alabilmeleri ve kamulaştırma nedeniyle uğrayacakları ekonomik kayıpların giderilmesi amacıyla hangi tedbirler alınacaktır?
3. 2025-2026 dönemini kapsayan “NTO Üretim Tesis ve Altyapı Projelendirme Etüdü” hangi aşamadır? Projenin fiziki gerçekleşme oranı nedir ve ne zaman tamamlanması öngörülmektedir?
4. Söz konusu proje için 2025 yılında 39 milyon TL ödenek ayrılmasına rağmen herhangi bir harcama gerçekleştirilmemesinin nedeni nedir? 2026 yılında proje tutarının 130 milyon TL’ye çıkarılmasının gerekçesi nedir ve bu yıl ayrılan 65 milyon TL ödenegin bugüne kadar ne kadarı harcanmış veya sözleşmeye bağlanmıştır?
5. 11690 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararında yer alan açık ocak, pasa ve stok alanları, atık barajı, endüstriyel üretim tesisleri ve diğer altyapılar, söz konusu etüt ve projelendirme çalışmaları sonucunda hazırlanan projelere mi dayanmaktadır? Endüstriyel tesisin nihai projesi tamamlanmış ve onaylanmış mıdır?
6. Bakanlığınızın 7/35730 esas sayılı önergime verdiği cevapta deneme üretimi amacıyla cevher çıkarıldığı belirtilmesine rağmen miktarlar açıklanmamıştır. 1.200 ton/yıl kapasiteli pilot tesisin faaliyete geçtiği tarihten bugüne kadar yıllar itibarıyla kaç ton cevher çıkarılmış, kaç ton cevher işlenmiş ve hangi elementlerden ne miktarda ürün elde edilmiştir?
7. Pilot tesiste elde edilen NTO konsantresi, ayrıştırılmış oksitler, toryum, barit, florit ve diğer ürünler ne şekilde değerlendirilmiştir? Bunlardan herhangi biri stoklanmış, satılmış, başka kurum veya şirketlere verilmiş ya da analiz, araştırma veya başka bir amaçla yurt dışına gönderilmiş midir? Gönderilmişse hangi ürün, hangi miktarda, hangi ülke, kurum veya şirkete ve hangi amaçla gönderilmiştir?

8. Pilot tesis çalışmalarında hangi NTE'lerde hangi saflık düzeylerine ulaşılmıştır? Endüstriyel tesiste hedeflenen saflık oranları nelerdir?
9. Kurulması planlanan endüstriyel tesisin güncel yatırım tutarı, yıllık cevher işleme ve NTO üretim kapasitesi, ihale ve yapım takvimi ile işletmeye alınması öngörülen tarih nedir? Daha önce açıklanan yıllık 570 bin ton cevher işleme, 10 bin ton NTO ile barit, florit ve toryum üretim hedefleri güncelliğini korumakta mıdır?
10. Endüstriyel üretimde kullanılacak ayırıştırma ve ileri saflaştırma teknolojilerinin hangi bölümü Türkiye'de geliştirilebilmiştir; hangi aşamalarda yabancı teknoloji, lisans veya teknik desteğe ihtiyaç duyulmaktadır? Bu kapsamda herhangi bir yerli veya yabancı şirketle sözleşme imzalanmış mıdır?
11. Beylikova'dan çıkarılacak cevherin, konsantrenin, NTO'ların veya diğer ürünlerin ham ya da yarı işlenmiş şekilde yurt dışına çıkarılmasına yönelik herhangi bir karar, hazırlık veya sözleşme bulunmakta mıdır? Bakanlığınızın önceki önergene verdiği "ham veya yarı işlenmiş cevher ihracına yönelik çalışma bulunmadığı" yönündeki cevabı bugün de geçerli midir?
12. Endüstriyel tesisin işletme döneminde doğrudan ve dolaylı kaç kişilik istihdam yaratması öngörülmektedir? Beylikova ve Sivrihisar'da yaşayan yurttaşların istihdamına ilişkin herhangi bir plan veya hedef bulunmakta mıdır?